MANIFEST

GUARDAR LA MEMÒRIA, CONSTRUIR EL FUTUR

Les transformacions profundes de les societats actuals plantegen grans reptes. Afrontar-los requereix innovació i creativitat per construir un futur esperançador de benestar per a tothom.

L'experiència del passat és la base per afrontar el futur per tal d'evitar els errors comesos, aprendre dels encerts i establir noves bases d'una vida comunitària rica i cohesionada.

La **societat civil catalana ha estat un dels grans protagonistes dels esdeveniments claus del segle XX** que han configurat els referents socials, culturals i els valors dominants avui. Des de l'època republicana, passant per la lluita antifranquista i el desplegament de la democràcia, fins avui, la societat civil ha impulsat iniciatives, moviments i accions i han creat associacions, cooperatives, ateneus, fundacions, i altres formes d'organització d'un valor inestimable com a referents per afrontar els reptes del present.

Totes aquestes activitats estan documentades amb publicacions, escrits i registres audio-visuals, que a mesura que vagin desapareixent els seus protagonistes corren el perill de desaparèixer.

El volum d'aquesta documentació supera la capacitat de conservació i arxiu de les mateixes entitats i de les institucions. Cal trobar noves fórmules per evitar-ne la destrucció i posar en valor el seu llegat.

Les eines digitals ofereixen una gran oportunitat per impulsar una iniciativa que posi en valor aquesta documentació.

Aquest repte exigeix mobilitzar la societat civil i amb la col·laboració de les institucions públiques reunir els recursos tècnics, econòmics i humans necessaris per preservar i posar en valor la memòria comunitària.

Perquè el valor patrimonial d'aquesta memòria col·lectiva va més enllà de la seva conservació i arxiu. Ha de ser una eina de reflexió i debat, accessible a tothom, per afrontar els complexos reptes del present i del futur.

Per això fem una crida a unir esforços de la societat civil i de les institucions públiques per promoure una iniciativa que faci possible la conservació de la memòria comunitària significativa oberta a tothom com a instrument de construcció de futur.

Una iniciativa que es proposi:

- Recopilar testimonis orals i visuals, documents i publicacions de les entitats culturals, socials, esportives, educatives, professionals i del lleure de la societat civil catalana per evitar que es perdin.
- Digitalitzar tota la documentació recollida, conservar-la de manera segura i fer-la accessible al públic.
- Posar en valor la informació recollida i facilitar-ne l'ús com a material d'anàlisi per a la recerca.
- Difondre aquesta informació i construir una memòria civil crítica i rigorosa que serveixi de referent davant dels reptes de futur de la societat catalana.

Preservar la memòria col·lectiva és també una manera de defensar la democràcia. En un moment en què creixen la desinformació, la manipulació del passat i els intents de reescriure la història, on la tecnologia pot ser una aliada o una eina de manipulació i mentida, necessitem preservar els fets, els testimonis i les experiències que ens permeten comprendre d'on venim i qui som com a societat. Perquè una societat que perd la seva memòria és més vulnerable a aquells que volen reescriure la història.

No hi ha futur democràtic sense memòria. No podem permetre que desaparegui el rastre de les persones, les entitats i els moviments que, al llarg de generacions, han construït drets, ampliat llibertats i fet avançar la societat catalana. La seva memòria no és només patrimoni del passat: és coneixement, experiència i capital democràtic per a les generacions futures.

Per això, preservar aquesta memòria és una responsabilitat col·lectiva i una aposta de país. Cal sumar esforços, compartir recursos i garantir que aquest llegat sigui accessible, viu i útil. No es tracta només de guardar documents, sinó de mantenir oberta la possibilitat d'aprendre del passat, qüestionar el present i imaginar futurs diferents.

La memòria no ha de ser un exercici de nostàlgia, sinó una eina de transformació. Perquè la democràcia no només s'hereta: es construeix, es defensa i es renova també des de la memòria col·lectiva.

Barcelona, 17 de novembre de 2026

Suma-t'hi: